

Dosarul nr. 2ra-2432/2019
2ra-221/2020

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (jud: A. Donos)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gordaș Igor împotriva Societății pe Acțiuni „Cet-Nord” cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 17 decembrie 2018, Gordaș Igor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Cet-Nord” cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la 26 iunie 2017 s-a adresat către SA „CET-Nord” cu propunerea de a-și retrage avizul de plată pentru luna mai 2017 și pe viitor să-i fie expediate avize de plată corespunzătoare.

Ulterior, în adresa sa a parvenit avizul de plată pentru luna iunie 2017 cu o datorie inexistentă în care se conținea cerința de a o achita. În așa mod, SA „CET-Nord” i-a expediat răspuns la petiția din 26 iunie 2017 în care el solicită retragerea avizului de plată pentru luna mai 2017.

Reieșind din sensul scrisorii, Gordaș Igor a solicitat să fie efectuat recalcul, în virtutea situației create, când o parte din proprietarii apartamentelor blocului de locuit de pe str. Bulgară 148, mun. Bălți, și însuși SA „Cet-Nord” au deconectat mai mult de jumătate de casă de la sistemul de încălzire, propunând de a-și retrage avizul de plată a SA „Cet-Nord” pentru energia termică.

La 30 iulie 2017 a primit răspunsul nr. G-01-1/272 din 25.07.2017 în care se conținea refuzul de a executa propunerea sa.

La 17 august 2017 a solicitat obligarea SA „Cet-Nord” să-și retragă avizul de plată pentru luna mai 2017 și pe viitor să-i fie expediate avize de plată în modul corespunzător.

La 11 decembrie 2017 instanța de judecată a admis acțiunea și a obligat SA „Cet-Nord” să-și retragă avizul de plată pentru luna mai 2017 și pe viitor să-i fie expediate avize de plată corespunzătoare.

La 24 mai 2018 Curtea de Apel Bălți a respins cererea de apel depusă de SA „Cet-Nord”, decizia nefiind contestată de către pârât. Hotărârea pe dosarul nr.3-219/17 a devenit definitivă, însă SA „Cet-Nord” a refuzat să o execute. În răspunsul nr. G-01-11/912 i s-a comunicat că întru executarea hotărârii pe dosarul nr.3-219/17 se anexează avizul de plată pentru luna mai 2017, în redacție nouă. Acest aviz de plată are un caracter informativ și nu urmează a fi achitat. La scrisoare a fost anexat un aviz de plată pentru luna mai 2017 cu datorie în sumă de 2399,56 de lei, pentru informare. El a contestat în instanța de judecată datoria în sumă de 2399,56 de lei, care a fost recunoscută de către instanța de judecată ca fiind neconfirmată material. Mai mult decât atât, SA „Cet-Nord” nu execută hotărârea devenită definitivă pe dosarul nr.3-219/17.

A solicitat reclamantul Gordaș Igor, obligarea SA „Cet-Nord” să-i achite prejudiciul moral în sumă de 10 000 de lei, în temeiul art. 18 alin.(2) și art.25 alin.(3) ale Legii contenciosului administrativ și hotărârea pe dosarul nr.3-219/17.

Prin hotărârea din 28 februarie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Gordaș Igor împotriva SA „Cet-Nord” cu privire la repararea prejudiciului moral. S-a încasat de la SA „Cet-Nord” în beneficiul lui Gordaș Igor, suma de 1000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, pretențiile s-au respins, ca neîntemeiate. S-a încasat de la SA „Cet-Nord”, în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 100 de lei.

La 14 martie 2019, SA „Cet-Nord” a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată.

Prin decizia din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul depus de SA „Cet-Nod” și s-a menținut hotărârea din 28 februarie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că conform art. 18 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ, în vigoare până la 01 aprilie 2019, în cazul în care adjudecarea pagubei nu a fost solicitată concomitent cu anularea actului administrativ, cererea de despăgubiri este adresată instanței de drept comun competente în termenul general de prescripție, prevăzut de Codul civil.

Conform art. 25 alin.(3) al Legii contenciosului administrativ, în vigoare până la 01 aprilie 2019, în cazul admiterii acțiunii, instanța de contencios administrativ se pronunță, la cerere, și asupra reparării prejudiciului material și moral cauzat prin actul administrativ ilegal sau prin neexaminarea în termenul legal a cererii prealabile. Alin.(4) prevede că mărimea prejudiciului moral se stabilește de instanța de contencios administrativ, independent de prejudiciul material, în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate, de gradul de vinovăție a pârâtului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, luându-se în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Reiterând normele citate la materialele cauzei, instanța de apel a indicat că instanța de fond corect și întemeiat a stabilit că, repararea prejudiciului trebuie să reprezinte echivalentul bănesc prin care persoana care a suferit moral poate să-și

procure emoții pozitive, echivalente suferințelor psihice suportate/echivalentul bănesc al reparării prejudiciului suportat, dar să nu constituie o îmbogățire fără justă cauză a persoanei care a suportat prejudiciul.

Normele legale citate, cu toate că oferă dreptul pentru cel lezat în acordare de despăgubiri, totuși nu indică să fie acordate aceste despăgubiri – în mod automat și nu indică asupra unui quantum concret, acesta din urmă se necesită a fi identificat și stabilit de către instanță prin prisma probatoriului prezentat de părți.

Astfel, potrivit art. 1422 alin. (1) și alin. (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Conform art.1423 alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Instanța de apel a concluzionat că instanța de fond corect a constatat că, prin refuzul de a reține avizul de plată, reclamantului i-a fost cauzat prejudiciu moral. Totodată, corect a considerat că quantumul sumei pretinse de reclamant este excesiv. Statuând pe baze echitabile, instanța de judecată corect a încasat de la SA „Cet-Nord” în folosul lui Gordaș Igor suma de 1000 (una mie) lei cu titlu de prejudiciu moral, considerând această sumă echitabilă pentru repararea prejudiciului moral cauzat reclamantului.

La 25 noiembrie 2019, Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord”, a declarat recurs, prin care a solicitat, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanța de judecată a aplicat eronat și a încălcat normele de drept material, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 19 septembrie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 05 noiembrie 2019 (f.d. 81) și a fost recepționată de către recurentă la 07 noiembrie 2019, conform avizului de recepție (f.d.82). Astfel, recursul declarat la 25 noiembrie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 24 decembrie 2019, prin scrisoarea de însoțire nr. 2ra-2432/19, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data recepționării (f.d. 97).

Conform avizului de recepție Gordaș Igor a recepționat copia recursului la 30 decembrie 2019. (f.d.98)

Examinând temeiurile recursului declarat Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord”, împotriva deciziei din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat